

LAUWERIJS, Modest, voordrachtleraar en voordrachtskunstenaar (Antwerpen 28 december 1887 - Deurne-Antwerpen 11 maart 1967).

In 1904 volgde Lauwerijs aan het Conservatorium

in Antwerpen lessen in de voordrachtskunst bij Maurits Sabbe en in de letterkunde bij Raf Verhulst. In 1907 vervulde hij zijn militaire dienst bij de Compagnie Universitaire in Beverlo, samen met o.m. Piet Heuvelmans en Ernest Claes, en vormde met hen een roerige groep, die gezegd wordt voor de mess van de officieren de Vlaamse

Leeuw ging zingen. Na zijn eindexamen, in 1909, werd hij monitor bij Maurits Sabbe, later zelfstandig leraar in de voordrachtskunst. In 1910 begon hij op eigen kosten voordrachtsavonden te geven met werk van Verwey, Multatuli, Hemkes, Adama van Scheltema, Lodewijk van Deyssel. Omstreeks 1911 begon hij in Frans-Vlaanderen (o.m. samen met dr. August Borms) en Nederland op te treden en propageerde er het werk van Gezelle, Rodenbach en Streuvels. Hij was de man die de lyrische voordracht introduceerde. Gedurende een paar jaren stond hij op de planken van de Koninklijke Nederlandse Schouwburg te Antwerpen.

In augustus 1914 kreeg hij een schot in het dijbeen, waarvan hij heel zijn leven de gevolgen bleef dragen. De rest van de oorlog verbleef hij in Nederland en hield er voordrachtsavonden, die een enorm succes hadden. Hij gaf ook les voor de Vereniging tot Beoefening van Dramatische en Vocale Kunst in Amsterdam. Bij de viering van Dingaansdag in 1917 verzorgde Lauwerijs een programma met Noordnederlandse poëzie, Zuidafrikaans werk en Vlaams proza. In het Concertgebouw te Amsterdam hield hij voordrachtsavonden, gewijd aan het werk van Jan Celliers, Totius, Leipoldt, Malherbe. In 1920 ging hij naar Zuid-Afrika, waar hij zoveel succes oogstte, dat verscheidene kranten erop aandrongen, dat hij definitief in het land zou blijven. Hij kreeg trouwens het aanbod om hoogleraar te worden aan de universiteit van Stellenbosch.

Aan het Conservatorium te Antwerpen heeft hij een hele schare acteurs als leerling gehad, van Ida Wasserman tot Jef Burm. Hij was verder ook nog leraar in de voordrachtskunst aan verscheidene onderwijsinstellingen in Antwerpen.

In 1921 volgde hij Pol de Mont op als voorzitter van de Antwerpse afdeling het Algemeen Nederlands Verbond. In 1932 werd hij voorzitter van de pas gestichte tweede Vereniging voor Beschaafde Omgangstaal (VBO) (vóór de oorlog had prof. Blancquaert al een VBO opgericht). Hij was eveneens medewerker aan het blad van de VBO, *Stijl en Volk*.

WERKEN: *Declamatorium*, 9 dln. (met M. Sabbe, z.j.).

LITERATUUR: J. Florquin, *Ten huize van Modest Lauwerijs* (onuitgegeven televisiescript, 1962).

JOOS FLORQUIN